

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ”

ТЕМАТИЧНА ЕДИНИЦА – СЕДМИЦА № 12

ЗА РЕДОВНО ЗАНЯТИЕ И САМОСТОЯТЕЛНА ДИСТАНЦИОННА ПОДГОТОВКА ПО

„УЧЕБНА КЛИНИЧНА ПРАКТИКА“

ЗА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ, СПЕЦИАЛНОСТ

„РЕНТГЕНОВ ЛАБОРАНТ“

**ТЕМА: „МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА КОНВЕНЦИОНАЛНИ РЕНТГЕНОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
НА НА МАСТОИДИ И ТЕМПОРОМАНДИБУЛАРНИ СТАВИ. ЦЕНТРАЖ ПО ШУЛЕР“**

Гр. Плевен

2019 год.

**Учебна база – Отделение „Образна диагностика“
Тематична единица - седмица № 12**

Тема: „МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА КОНВЕНЦИОНАЛНИ РЕНТГЕНОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МАСТОИДИ И ТЕМПОРОМАНДИБУЛАРНИ СТАВИ. ЦЕНТРАЖ ПО ШУЛЕР“

I. Теоретична постановка на учебно-практическото занятие.

1. Запознаване с болния и документацията му (възраст, преценка на физическото и психическо състояние, диагноза, метод и методика на исканото изследване).
2. Проверява се фиш(а) за рентгеново изследване, съдържащ следните данни: име, пол, дата на раждане – ЕГН, (ИЗ), диагноза и обект на изследване.
3. Получава се информирано съгласие от пациента за извършване на изследването. Има ли информация за бременност, ако пациентът е жена в репродуктивна възраст.
4. Изисквания за извършване на рентгенография по Шулер:

За да се получи качествен рентгенов образ на обекта на изследване трябва да се спазват определени изисквания.

- Рентгенографията се извършва винаги след предварителна подготовка на пациента. Той се приканва свали от себе си всички чужди тела в областта на шията и главата.
- Използва се антидифузна бленда.
- Избира се фокусно разстояние 100-115 см.
- Апаратът се центрира.
- Избира се касета в зависимост от големината на обекта.
- Точно да се спазват основните линии, равнини и точки при позициониране на пациента, входно, изходно място на централен лъч и поставяне на знак при всички проекции.
- Експонира се в апное.
- Да се спазват условията за лъчезашита и да се блендира.

II. Стандартни проекции.

1. Темпоромандибуларни стави – профилна проекция /центраж по Шулер/.

- Пациентът се позиционира легнал по корем върху рентгенографската маса, симетрично разположен. Кракът и ръката откъм сниманата страна да са в екстензия, а противоположните- леко свити (за удобство).
- Сагиталната равнина да е успоредна на масата.
- Фронталната равнина и междузеничната линия да са перпендикулярни на рентгенографската маса.

- Биаурикуларната равнина да е перпендикулярна и да съвпада със срединната линия на масата.
- Централният лъч да е с наклон на тръбата от 25 градуса, кранио-каудално и неговото входно място да е точката, намираща се на 6-7 см. над и 1 см. пред външния слухов отвор.
- Касетата да се центрира така (ако се работи с касета), че напречната сянка на визьора да попадне под горната ѝ трета.
- Облъчваната област да е най-малко 2 см. от крайните очертания на обекта.

2. Мастоиди - профилна проекция /центраж по Шулер/.

- Пациентът се позиционира легнал по корем на рентгенографската маса, симетрично разположен. Кракът и ръката откъм сниманата страна да са в екстензия, а противоположните- леко свити (за удобство).
- Пациентът се приканва да подгъне ушна мида откъм сниманата страна.
- Сагиталната равнина да е успоредна на масата.
- Фронталната равнина и интерпутиларна линия да са перпендикулярни.
- Биаурикуларната равнина да е перпендикулярна и да съвпада със срединната линия на масата.
- Централният лъч да е с наклон на тръбата от 25 градуса, кранио-каудално и неговото входно място да е точката, намираща се на 6-7 см. над външния слухов отвор.
- Касетата да се центрира така (ако се работи с касета), че изходното място на централния лъч да попадне под горната ѝ трета.
- Облъчваната област да е най-малко 2 см. от крайните очертания на обекта.

III. Особености на центражна техника по Шулер.

- За темпоромандибуларни стави не е нужно пациентът да отваря уста преди експонация.
- Профилна рентгенография на темпоромандибуларни стави и мастоиди може да се направи с лявата или дясната страна към филма (детектора) – ляв или десен профил.
- За темпоромандибуларни стави и за мастоиди задължително се правят ляв и десен профил, независимо от патологията.
- Задължително се подгъва ушната мида, за да не засенчва мастоида, при центраж по Шулер за мастоиди.

IV. Критерии за качествен рентгенов образ.

1. Темпоромандибуларни стави – профилна проекция /центраж по Шулер/ - добро изобразяване на темпоро-мандибуларна става в профил.

- 2. Мастоиди - профилна проекция /центраж по Шулер/** - добро изобразяване на mastoidния израстък в профилна проекция (незасенчен от ушната мида), темпоро-романдибуларната става и пирамидата на temporalната кост в косо положение.

V. Практически задачи за самостоятелна работа.

1. Избройте основните източници на грешки при профилна рентгенография на темпоро-мандибуларни стави.

.....
.....

2. Опишете алгоритъма за профилна рентгенография на мастоиди по Шулер

.....
.....

2019 год.

Сектор
„Рентгенов лаборант”